

เทศบาลเมืองแม่เหียะ Mae Hia Town Municipality

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
เทศบาลเมืองแม่เหียะ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการป้องกันและควบคุมในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งมีผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ดังนั้น “การบริหารความเสี่ยงที่ดี” คือการที่คนในองค์กรมีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ อีกทั้งมีการร่วมกันวางแผน ป้องกันและควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจเพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเทศบาลเมืองแม่เหิยะ ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานในกองต่างๆ มีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารความเสี่ยง สามารถดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ตามแบบประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นกระบวนการ ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดปัญหาหรือความเสียหาย ให้ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อน ธรรมนูญเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมนูญในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

เทศบาลเมืองแม่เหิยะ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิด การทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ ต่อไป

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเทศบาลเมืองแม่เหิยะ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
- หลักการและเหตุผล	๑
- วัตถุประสงค์	๒
- เป้าหมาย	๒
- ประโยชน์ที่ได้รับ	๒
- กรอบการประเมินความเสี่ยง	๓
- องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๔
- ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงทุจริต	๔
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
- การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร	๕
- ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีของ เทศบาลเมืองแม่เหิยะ	๖
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๗
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าเฉลี่ยรวม)	๙
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๒
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๓

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดย ผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมทาง สังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลาง ผู้ที่จงใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็น บ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้

ดังนั้น การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุม ภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการ ทุจริตให้แก่บุคลากร อันเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ด้วยการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ ในองค์กร นับเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลเมืองแม่เหียะ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อให้เทศบาลเมืองแม่เหิยะ มีระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินการที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๓. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๔. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เป็น แบบอย่างที่ดี ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
๕. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

เป้าหมาย

๑. ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เทศบาลเมืองแม่เหิยะ มีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๒. มีเครื่องมือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ
๓. เทศบาลเมืองแม่เหิยะ มีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำทุจริต และประพฤติมิชอบจนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เทศบาลเมืองแม่เหิยะ มีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยมและอุดมการณ์ในการต่อต้านการทุจริต จากการปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวันได้
๒. เทศบาลเมืองแม่เหิยะ สามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความโปร่งใสเป็นธรรมและตรวจสอบได้
๓. เทศบาลเมืองแม่เหิยะ มีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสการกระทำทุจริต และประพฤติมิชอบจนเป็นเรื่องที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน ในการเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจ และให้ความร่วมมือกันเป็นเครือข่าย ในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งยั่งยืน

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อสัตย์และจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงในพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสจะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลในองค์กรให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

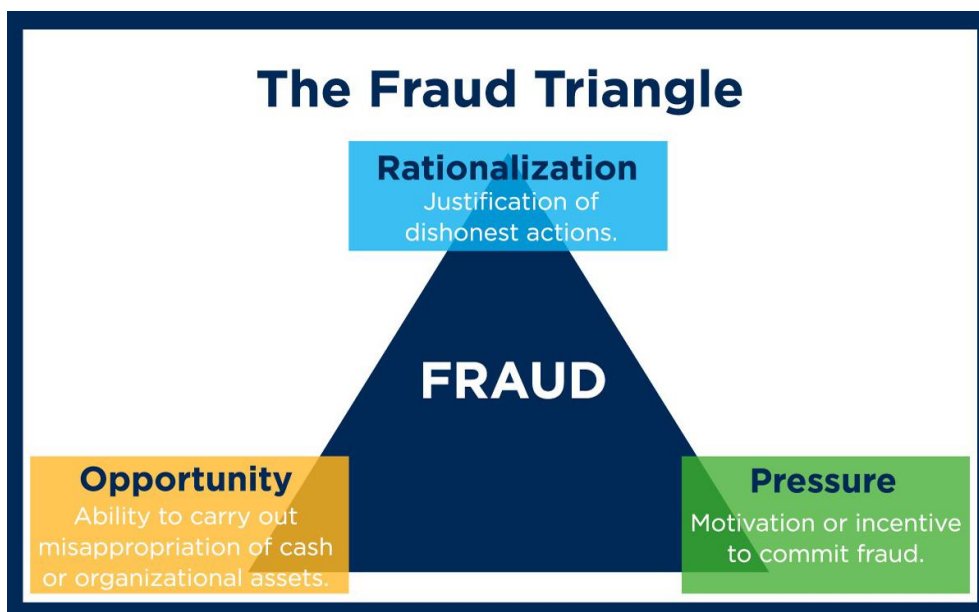
หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่

จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับการควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาสาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

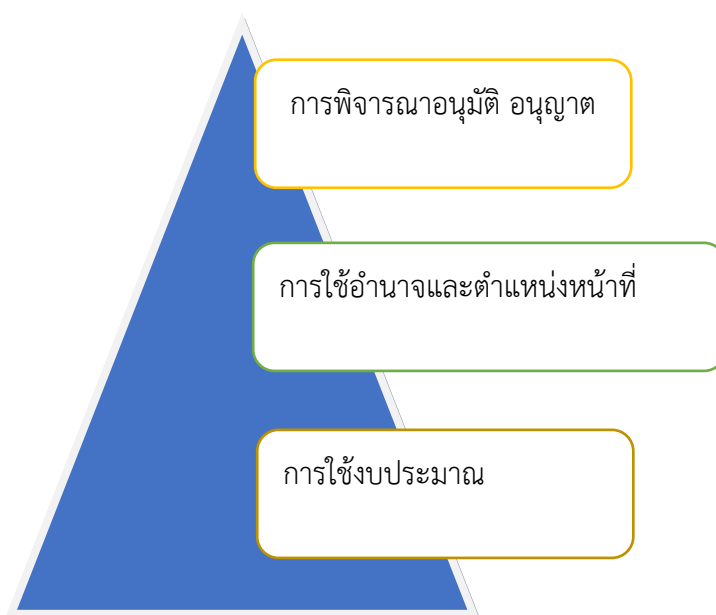
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กร โดยประเมินโอกาสของความทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะของการทุจริต จำแนก ๗ ประเภท ได้แก่

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กร
๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของระเบียบกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากส่วนต่าง ๆ
๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมีและผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปประเด็นได้ดังต่อไปนี้

๑. โอกาส

แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมายกฎระเบียบที่ไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ

เป็นที่ยอมรับว่าสถานะเศรษฐกิจที่มั่งคั่งร่ำรวยของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่สร้างความร่ำรวย ด้วยเหตุผลนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส

การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลกลุ่มนี้

๔. การผูกขาด

ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ของผลประโยชน์ทางธุรกิจในบางครั้งพบ

บริษัทที่มีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของรัฐ รูปแบบการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงการพื้นฐาน

๕. การได้รับคำตอบแทนที่ไม่เหมาะสม

รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรม การทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่แสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่มรายได้ พิเศษให้แก่ตนเองและครอบครัว

๖. การขาดคุณธรรม จริยธรรม

ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ซึ่งถือเป็นเครื่องวัด ความสำเร็จของมนุษย์ แต่ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและความเกรงกลัวต่อบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด

ปัจจุบันค่านิยมของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงจากการยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มาเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยม ที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตปกติเป็นเรื่องธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนเซ่อ เป็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตคอร์รัปชัน โดยไม่มีความละอายต่อบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง

๒. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลเมืองแม่เหียะ

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๕ จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน.....กองคลัง เทศบาลเมืองแม่เหียะ.....

ประเภทความเสี่ยงด้านที่.....๓ การใช้จ่ายงบประมาณ.....

ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....โครงการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (งานก่อสร้าง).....

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	กำหนด TOR เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ประกอบการที่เสนอผลประโยชน์ให้ตนเอง
๒	การพิจารณาและรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้เสียกับผู้รับจ้างหรือเป็นผู้รับเหมาในโครงการที่ตนรับผิดชอบ
๓	การบริหารสัญญา	ผู้ประกอบการอาจมีข้อเสนอต่อคณะกรรมการตรวจรับ เพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญา

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) เกณฑ์โอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาส/ความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตอาจเกิดขึ้นได้สูงมาก เกิดขึ้นประจำ
๔	โอกาส/ความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตอาจเกิดขึ้นได้สูง เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	โอกาส/ความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตอาจเกิดขึ้นบางครั้ง เกิดขึ้นบางครั้ง
๒	โอกาส/ความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตอาจเกิดขึ้นน้อยมาก เกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	ไม่มีโอกาส/ความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต

๒) เกณฑ์ผลกระทบ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	
๕	กระทบต่อหน่วยงานความรุนแรงระดับสูงมาก ความเสียหายร้ายแรง มีผลทางกฎหมาย
๔	กระทบต่อหน่วยงานความรุนแรงระดับสูง ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กร
๓	กระทบต่อหน่วยงานความรุนแรงระดับปานกลาง มีการร้องเรียนจากบุคคลภายนอก
๒	กระทบต่อหน่วยงานความรุนแรงระดับต่ำ มีการร้องเรียนกันภายในหน่วยงาน
๑	กระทบต่อหน่วยงานความรุนแรงระดับต่ำมาก ไม่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) โอกาส x ผลกระทบ					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ระดับความเสี่ยง (risk matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	โซนสี
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ – ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ – ๑๔ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ – ๘ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ – ๔ คะแนน	เขียว

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Likelihood	Impact	Rick score (L*I)	ระดับความเสี่ยง
๑.	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	กำหนด TOR เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ประกอบการที่เสนอผลประโยชน์ให้ตนเอง	๓	๓	๙	สูง
๒	การพิจารณาและรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้เสียกับผู้รับจ้างหรือเป็นผู้รับเหมาในโครงการที่ตนรับผิดชอบ	๒	๓	๖	ปานกลาง
๓	การบริหารสัญญา	ผู้ประกอบการอาจมีข้อเสนอต่อคณะกรรมการตรวจรับ เพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญา	๓	๓	๙	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....โครงการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (งานก่อสร้าง).....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	- กำหนด TOR เพื่อ เอื้อประโยชน์กับ ผู้ประกอบการที่เสนอ ผลประโยชน์ให้ตนเอง	๙ (สูง)	ควบคุม กำกับ ดูแล ให้ บุคลากรที่รับผิดชอบงาน พัสดุ ดำเนินการจัดทำ TOR/แบบรูปรายการงาน ก่อสร้าง ทุกโครงการก่อน การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และให้ประกาศเผยแพร่ ผ่านเว็บไซต์เพื่อให้ประชาชน หรือผู้สนใจ สามารถเข้าดูได้	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบใน การ จัดซื้อจัดจ้างได้มีการ จัดทำ TOR งานซื้องานจ้าง ทั่วไป และ จัดทำแบบรูป รายการงาน ก่อสร้างก่อน ประกาศจัดจ้างทุกราย การ และให้ประกาศ เผยแพร่ ผ่านเว็บไซต์เพื่อให้ ประชาชนหรือผู้สนใจ สามารถ เข้าศึกษาดูได้	ตลอด ปีงบประมาณ	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองคลัง

ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....โครงการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (งานก่อสร้าง).....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๒	การพิจารณาและ รายงานผลการ พิจารณาการจัดซื้อจัด จ้าง	เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมี ส่วนได้เสียกับผู้รับจ้าง หรือเป็นผู้รับเหมาใน โครงการที่ตน รับผิดชอบ	๖ (ปานกลาง)	กำหนดแนวปฏิบัติในด้าน การจัดซื้อจัดจ้างให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน	- จัดทำคู่มือสำหรับผู้ปฏิบัติ หน้าที่เกี่ยวกับ การจัดซื้อ จัดโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (งานก่อสร้าง) และเผยแพร่ ทางเว็บไซต์เทศบาล เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงานร่วมกัน - คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละ โครงการ รับรองตนเองว่า ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และส่วนได้เสียใด ๆ กับผู้ เสนอราคาตามแบบฟอร์ม คำ รับรองที่เทศบาล กำหนด	ตลอด ปีงบประมาณ	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองคลัง

ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....โครงการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (งานก่อสร้าง).....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓	การบริหารสัญญา	ผู้ประกอบการอาจมี ข้อเสนอต่อ คณะกรรมการตรวจรับ เพื่อให้ตรวจรับงานที่ ไม่ตรงตามสัญญา	๙ (สูง)	การตรวจรับงานต้องสามารถ ตรวจสอบได้	- เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานทุกครั้งที่มีการดำเนินการ พร้อมแนบรูปถ่าย - ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้บุคคลอื่นเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการตรวจรับงาน - สอบทานแนวปฏิบัติและมาตรการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย และสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป	ตลอด ปีงบประมาณ	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองคลัง